

HØRINGSUDKAST

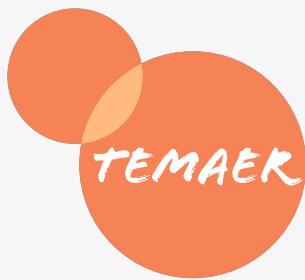
# DEN REGIONALE VÆKST- OG UDVIKLINGS- STRATEGI

2015-2018

Høringsperioden er fra  
10. november 2014 til 5. januar 2015

# INDHOLD

Forord af Jens Stenbæk	3
Vision	4
Fremtidens Region Sjælland	5
Målsætninger	6
Principper for vores arbejde	8



Fokuseret erhvervsudvikling skaber virksomheder i vækst	10
Innovation og store anlægsinvesteringer skaber vækst	16
De rette kompetencer styrker væksten	20
Region Sjælland er et attraktivt sted at bo, arbejde og drive virksomhed	24

## FORORD

Den regionale vækst- og udviklingsstrategi er Regionsrådets og Vækstforum Sjællands strategi for, hvordan vi sammen ønsker at skabe en attraktiv region. Strategien viser, hvilke veje vi vil gå for at skabe udvikling, vækst og beskæftigelse i hele Region Sjælland til gavn for virksomheder og borgere. Vi ønsker at understøtte en bæredygtig udvikling ved at have fokus på ressourceeffektivitet og grøn omstilling. Vi arbejder for at opfylde det fælles europæiske mål om at reducere CO<sub>2</sub> udledningen med 20 % i 2020 i geografien Region Sjælland.

Vi vil i et tæt samspil med regionale, nationale og internationale samarbejdspartnere styrke gennemslagskraften for vores vækst- og udviklingsinitiativer. Region Sjælland agerer som aktør i en større omverden og der er derfor en tæt sammenhæng mellem den regionale vækst- og udviklingsstrategi til både europæiske, nationale og kommunale strategier. Vi vil arbejde for at skabe vækst i Region Sjælland gennem samarbejder i metropolen »Copenhagen« og med tilgrænsende landes aktører. Den regionale vækst- og udviklingsstrategi er en lovbunden opgave og omfatter en række emner som beskæftigelse, erhvervsudvikling, uddannelse, infrastruktur og bæredygtig regional udvikling. Bæredygtig udvikling er en naturlig del af den måde, vi arbejder på - både i strategier, og i de konkrete aktiviteter, vi gennemfører. Vi ser bæredygtig udvikling og Lokal Agenda 21-arbejdet som en integreret del af vores arbejde. Den regionale vækst- og udviklingsstrategi er derfor også Regionsrådets Lokale Agenda 21-strategi.

Den regionale vækst- og udviklingsstrategi er opbygget omkring ti konkrete målsætninger og seks principper. Målsætningerne viser, hvilke områder, vi mener, det er vigtigst at arbejde med for at skabe vækst og udvikling. Principperne beskriver, hvordan vi vil arbejde. Strategien er inddelt i fire temaer, der rummer de indsatser, vi vil fokusere arbejdet omkring. Nogle indsatser er fokuserede på at skabe vækst- og beskæftigelseeffekter på kort sigt, mens andre fokuserer på at skabe rammerne for en langsigtet positiv udvikling af regionen for både borgere og virksomheder.

De strategiske valg tager deres udspring i dybdegående analyser af de regionale vækstvilkår og i de erfaringer, der er fra arbejdet med vækst og udvikling i de sidste år. Analyserne og beskrivelser af erfaringerne kan ses på Region Sjællands hjemmeside.

For at omsætte visionerne i vækst- og udviklingsstrategien til konkrete handlinger bliver der udarbejdet to-årige handlingsplaner.



Jens Stenbæk  
Regionsrådsformand og  
formand for Vækstforum Sjælland

# VISION

- Region Sjælland udnytter de store anlægsinvesteringer og moderniseringen af regionen til at skabe varig vækst og blivende beskæftigelse.
- Virksomheder i Region Sjælland er de bedste i Europa til at arbejde med ressourceeffektivitet, kompetenceudvikling og innovationsløft.
- Region Sjælland er i 2020 et attraktivt sted at bo, arbejde og drive virksomhed i metropolregionen. Regionens placering giver unikke muligheder for et sammenhængende arbejdsliv og for eksport og internationalisering med naboregioner.



# FREMTIDENS REGION SJÆLLAND

I dette afsnit ønsker vi at beskrive, hvordan vi forestiller os fremtidens billede af regionen. Der vil pågå drøftelser frem til vedtagelsen af den

regionale vækst- og udviklingsstrategi vedrørende den fremtidige udbudsstruktur af videregående uddannelser og den fremtidige prioritering af infrastruktur og transport i regionen.



# MÅLSÆTNINGER

Der er opsat ti konkrete målsætninger for vækst og udvikling i regionen. Målsætningerne sætter retningen for vores indsats og danner rammen for vores samarbejde med offentlige og private virksomheder, videnscentre og andre relevante partnere, der vil være med til at udvikle regionen. Målsætningerne er kvantitative og vi vil måle på dem løbende i de fire år strategien gælder. Bagerst i strategien er udgangspunktet for målsætningerne vist i en tabel. De konkrete kortsigtede og langsigtede effekter af indsatserne i strategien vil fremgå af to-årige handlingsplaner.

## 1. Beskæftigelsen bliver styrket i Region Sjælland

- Private virksomheder i regionen beskæftiger minimum 220.000 personer i 2020.
- I 2020 vil andelen af personer i den erhvervsaktive alder, der er til rådighed for erhvervslivet stige til 79 %.

## 2. Bæredygtig udvikling med særligt fokus på resourceeffektivitet øger virksomheders konkurrenceevne

- I 2020 er der mere end 200 virksomheder med mere end 10 ansatte i

regionen, der arbejder med symbiose og resourceeffektivisering.

- Disse virksomheder opnår et årligt fald i energi- og materialeforbrug.

## 3. Regionens energi er grøn

- Andelen af energi baseret på vindkraft i regionen udgør i 2020 over 15,4 % af det samlede forbrug i regionen.
- Andelen af energi fremstillet af regional biomasse udgør i 2020 27 % af det samlede forbrug.



#### 4. Anlægsinvesteringer bidrager til varig vækst og blivende beskæftigelse

- Der er etableret mindst to certificerede sølvklyngesamarbejder<sup>1</sup> om udvikling af nye innovative løsninger, produkter og services i regionen inden udgangen af 2016. De tiltrækker både virksomheder og viden-, forsknings- og uddannelsesinstitutioner.
- Minimum en fjerdedel af underentrepriser i forbindelse med de store anlægsprojekter i Region Sjælland udføres af virksomheder lokaliseret i regionen.

#### 5. Innovation øger produktivitet og sikrer vækst

- Andelen af virksomheder, der introducerer nye varer og ydelser, er øget fra 21 % i 2012 til 25 % i 2020.
- Produktiviteten i virksomheder i regionen er steget med 20 % fra 2012 til 2020.

#### 6. En kompetent arbejdsstyrke skaber vækst og velstand

- Frem til 2020 skal andelen af medarbejdere med en videregående uddannelse i virksomheder i regionen stige med 20 %.
- Den nuværende høje andel på 37 % af borgere i regionen med en erhvervsfaglig uddannelse fastholdes.

#### 7. Flere unge gennemfører en studieforberedende eller erhvervskompetencegivende ungdomsuddannelse

- Antallet af unge, som gennemfører en ungdomsuddannelse er øget med 15 % i perioden 2012 – 2020.

- Antallet af unge, som gennemfører en erhvervsfaglig uddannelse er øget med 25 % i perioden 2012 – 2020.

#### 8. Styrket digital infrastruktur gør det attraktivt at bo og drive virksomhed i alle dele af regionen

- 100 % af alle husstande og virksomheder i regionen har mobildækning og adgang til bredbåndshastigheder på 100Mbit/s download og 30 Mbit/s upload i 2020.

#### 9. Samarbejde med naboregioner skaber vækst i Region Sjælland

- I 2020 er den økonomiske vækst og beskæftigelse øget, så metropolregionen Copenhagen (Østdanmark og Region Skåne) er mindst på niveau med metropoler i Europa som Stockholm, Berlin, Hamborg og München.
- Der deltager minimum 100 private virksomheder i de interregionale projekter, der går på tværs af landegrænser.
- Andelen af eksporterende virksomheder i regionen er steget fra 8,5 % i 2012 til 12 % i 2020.

#### 10. Vækst og udvikling i hele regionen

- I yderområderne er der i 2020 en erhvervs-mæssig vækst, der svarer til hele regionens samlede vækstrate målt på erhvervsindkomst.
- I yderområderne er der i 2020 en vækst i befolkningens gennemsnitsindkomst, der mindst svarer til vækstraten for hele regionens befolkning.

<sup>1</sup> Referencen er det europæiske "Cluster Excellence Initiativ", hvor det er muligt at opnå certificering afhængig af, hvor god klyngen er ift. en række indikatorer relateret til klynge-supportfunktioner såsom antal afholdte workshops, matchmaking arrangementer, antal deltagende virksomheder og sekretariatskompetencer etc.

# PRINCIPPER FOR VORES ARBEJDE







### **Princip 1 - Tættere på virksomheder, der kan og vil skabe vækst**

- Erhvervslivets viden og behov danner udgangspunktet for vores indsats.
- Vi samarbejder med virksomheder, hvor ressourceeffektivisering og kompetenceudvikling er en integreret del af deres forretningsstrategi.
- Vi fokuserer på iværksættervirksomheder, der har ambitioner og strukturer til at skabe vækst.

### **Princip 2 – Sammenhæng, samarbejde og fokus i indsatsen**

- Vi fokuserer vores ressourcer yderligere i færre og større sammenhængende indsats - der skal være mere volumen i den regionale indsats.
- Vi leverer kvalitet i vores indsats frem for at få flest mulige med.

### **Princip 3 – Det stærke partnerskab skaber udvikling**

- Vi opnår resultater gennem samarbejde med de partnere, der kan og vil styrke væksten i regionen.
- Vi danner stærke, resultatorienterede og længevarende partnerskaber på tværs af sektorer og geografiske grænser.
- Vi går målrettet efter at samarbejde med de aktører, der er bedst til at løse opgaven.

### **Princip 4 – Vi måler effekten af vores indsats**

- Indsatsen tilrettelægges ud fra målet om at

kunne skabe og dokumentere vækst- og beskæftigelsesmæssige resultater og effekter.

- Vi måler effekten af vores indsats og kan klart vise, hvordan vi udvikler metoder og redskaber, der kan bidrage til at øge væksten og beskæftigelsen.
- Vi bruger den nationale effektmålingsmodel og følger udviklingen i de regionale rammevilkår for at målrette vores indsats.

### **Princip 5 - Vi foretager klare valg – og fravalg – for at skabe mest mulig værdi for borgere og virksomheder**

- Vi anerkender, at effekt kræver fokusering og fravalg.
- Vi er ambitiøse i vores indsats og sætter nye nationale standarder.
- Vi arbejder altid på at skabe en tydelig regional merværdi.

### **Princip 6 – Vi udnytter den regionale spillebane**

- Vi varetager regionale interesser i forhold til statslige initiativer via fælles kommunale og regionale dialoger med folketingsmedlemmer.
- Vi skaber samarbejder der, hvor samarbejder ikke opstår af sig selv. Vi får parter på tværs af sektorer og geografi til at mødes om at skabe regional udvikling.
- Vi gearer offentlige midler med private og bruger Regionsrådets beslutninger til at skabe udvikling i Region Sjælland.

TEMA

# FOKUSERET ERHVERVSUDVIKLING SKABER VIRK- SOMHEDER I VÆKST



Der er et stærkt vækstpotentiale i en række af de erhverv, der dominerer erhvervslivet i regionen. Regionens indsats for at udløse dette vækstpotentiale og understøtte de mange små- og mellemstore virksomheder i regionen bygger på at forbedre arbejdsstyrkens kompetencer, og understøtte virksomheders evne til at innovere og agere internationalt. Regionen vil nå målsætningen gennem fokuserede tiltag overfor brancher med særligt vækstpotentiale.

Regionen har mange større produktionsvirksomheder med store potentialer, der kan udnyttes gennem øget eksport og innovation. Der er en stor bygge- og anlægsbranche med mange mindre og driftige virksomheder, og en vigtig transport- og logistikbranche. De store anlægsinvesteringer vil give disse brancher unikke vækstmuligheder.

Region Sjælland vil arbejde aktivt for, at indsatser koordineres med de fire andre danske regioners indsatser. Region Sjælland er en integreret del af metropolregionen med et sammenhængende arbejdsmarked, erhvervsliv og infrastruktur på tværs af Østdanmark og Skåne. Hvert område kan bidrage med specifikke styrker, der er nødvendige for at skabe øget vækst for hele metropolregionen. Hovedstadsområdet har mange innovations- og udviklingsmiljøer, Region Skåne huser en række unikke forskningsmiljøer og Region Sjælland har stærke kompetencer inden for produktionsområdet. Nærheden til hovedstadsområdet og Skåne og til nærmarkeder i Europa er en unik platform for erhvervsudvikling i Region Sjælland.

**Samarbejde gennem »Fokuseret Vækstdagsorden«.**  
(Tekst fælles med Region Hovedstaden)

Region Sjælland og Region Hovedstaden vil samarbejde med hinanden og kommunerne beliggende i de to regioner om at skabe vækst. Begge regioner anerkender en indbyrdes afhængighed og tror på, at vi sammen står stærkere i den globale konkurrence ved at samle vores ressourcer og satsninger.

## BRANCHERELATEREDE VÆKSTPOTENTIALER

Valget af følgende fire brancher bygger på analyser af deres nuværende position i regionens erhvervsliv og på deres potentialer i fremtiden. Analyserne kan ses på Region Sjællands hjemmeside.

**Fødevarerhvervet** er et betydeligt erhverv i regionen og rummer store vækstpotentialer i forhold til øget omsætning og flere arbejdspladser inden for primærproduktionen, fremstillings-erhvervene og serviceerhvervene. For at sikre succes på nye markeder skal de vækstorienterede virksomheder understøttes i at effektivisere deres proces-, produkt- og organisationsudvikling og i at fokusere på kvalitetsprodukter. Erhvervet arbejder med innovation og effektivisering på tværs af værdikæder, fx gennem udvikling af procesteknologi og øget genanvendelse af restprodukter til grøn energi. Der skal støttes op om denne omstilling, så den hurtigere kan skaleres.

**Bygge- og anlægsbranchen** er det tætteste regionen kommer en erhvervsspecialisering og derudover vil der i de kommende år blive gennemført mange store bygge- og anlægsinvesteringer i regionen. En fokuseret indsats inden for uddannelse, innovation og eksportfremme kan være med til at sikre varig vækst og beskæftigelse inden for branchen og samtidig skabe grobund for opstart af nye virksomheder. Netop etablering af nye virksomheder vil understøtte og fastholde varig vækst og udvikling i regionen efter, at de store bygge- og anlægsinvesteringer er afsluttet.

**Logistik- og transportbranchen** rummer store vækstpotentialer både på grund af de store kommende infrastrukturforbedringer, som Femern-forbindelsen og på grund af en tendens til, at pladskrævende virksomheder i højere grad vælger at placere sig uden for Hovedstadsområdet. Vi vil arbejde fokuseret med at tiltrække nye virksomheder inden for branchen ved at tilbyde en kombination af god tilgængelighed, plads til ekspansion og kompetent arbejdskraft - både faglært og ufaglært.

**Bioøkonomi.** I regionen er der en række førende virksomheder inden for bioteknologisk produktion med produktionssteder, hvor der bliver fremstillet medicin, enzymer, fødevarer, bioenergi mv. Region Sjælland er den region i Danmark, der har den højeste andel af vegetabilsk landbrugsproduktion, og regionen rummer store mængder biomasse. Ved at koble virksomheder inden for bioøkonomi sammen med forskningsinstitutioners viden og øge samarbejdet mellem virksomhederne vil vi styrke det bioøkonomiske erhverv. Derudover skal der være fokus på at skabe en større viden om markedsmuligheder og om, hvordan endnu ikke-udnyttede typer af biomasse kan anvendes til produktion af højværdiprodukter som medicinalprodukter, fødevaringredienser, brændstoffer eller el og varme.

## TVÆRGÅENDE VÆKSTPOTENTIALER

**Etablering af nye virksomheder og investeringer** er vigtige kilder til vækst, fordi de skaber arbejdspladser, lancerer nye effektive

forretningsmodeller og kommer med ny viden som kan gavne de eksisterende virksomheder. For at tiltrække virksomheder skal der fokuseres på de gode fysiske rammer regionen kan tilbyde fx produktions- eller logistikvirksomheder og på, at regionen er en del af en metropolregion med et internationalt luftfartsknudepunkt. Der skal også fokuseres på at tiltrække virksomheder, der, fx som del af et klyngeinitiativ, kan udnytte det store fokus på ressourceeffektivitet blandt virksomheder i regionen eller innovationsperspektivet i de store anlægsinvesteringer.

**Virksomheder, der eksporterer og arbejder med internationalisering**, oplever generelt højere vækst end virksomheder, der kun er orienterede mod hjemmemarkedet. Indsatsen for at gøre virksomheders eksportandel større vil blive styrket ved, at der bliver arbejdet med en koordineret indsats over for virksomheder i hele regionen, der ønsker rådgivning i forhold til eksport og internationalisering. Indsatsen skal rettes mod de større virksomheder, der har en klar strategisk tilgang til eksportarbejde.

Vi skal understøtte, at der tiltrækkes og skabes **flere nye vækstvirksomheder**. Det gør vi blandt andet med en mere målrettet indsats for at skabe en elite af virksomheder inden for regionale styrkepositioner. Konkret skal det ske ved at etablere målrettede faciliteter for iværksættere og yngre virksomheder med høj-vækst potentiale. Faciliteterne udvikles i tilknytning til regionale spidskompetencer og viden-miljøer, hvor der er adgang til sparring, træning og risikovillig kapital. Der skal skabes op til tre faciliteter i regionen

frem mod 2020 eksempelvis i forbindelse med de store anlægsbyggerier eller industriel symbiose og bioteknologisk produktion. Potentielle supergazeller fra både ind- og udland skal tiltrækkes gennem åbne konkurrencer, hvorefter de bedste virksomheder skal udvælges og få tilbud om at tilknyttes træningsfaciliteter. Tanken er ikke, at der skal opbygges en ny struktur, der har overlap i deres formål med den eksisterende indsats for erhvervsfremme i regi af f.eks. den kommunale erhvervsservice eller i de regionale væksthuse. Indsatsen tænkes derimod sammen med øvrige iværksætterinitiativer i regionen, hvor bl.a. Væksthus Sjælland spiller en central rolle.

Regionen vil samarbejde med de kommunale, nationale og private aktører om at skabe et mere effektivt og koordineret **erhvervsservicesystem**. Kommunernes lokale erhvervsservice sørger for, at der er et basis vejledningstilbud til iværksættere og mindre virksomheder. Væksthus Sjælland har i dag mere specialiserede tilbud til vækstiværksættere og virksomheder. Derudover findes en række nationale erhvervsfremmeinitiativer. Det er vigtigt for regionen, at den erhvervsservice, der tilbydes virksomhederne, fortsat opleves som kompetent og synlig ligesom det er vigtigt, at virksomhederne får de tilbud, der bedst muligt kan sikre, at deres vækstpotentiale udnyttes. Initiativet for at skabe en elite af virksomheder inden for regionale styrkepositioner skal derfor ske i klar sammenhæng til indsatserne i de kommunale erhvervsudviklingsstrategier.

**Ressourceeffektivitet** hænger tæt sammen med produktivitet og det bliver formodentlig en af fremtidens væsentligste konkurrenceparametre

tre. I regionen er der store vækstpotentialer for produktionsvirksomheder inden for energi- og materialeeffektiviseringer. Mange virksomheder og aktører i regionen har allerede gode erfaringer med industriel symbiose og Region Sjælland arbejder med ressource- og energieffektivitet inden for sin egen virksomhed på sygehuse og institutioner og i forhold til indkøb og transport.

Ved industriel symbiose, bliver én virksomheds spildprodukter til en anden virksomheds råvarer. Denne symbiosetankegang vil vi arbejde for at udbrede. Samtidig vil vi arbejde for at skabe større energieffektivitet i virksomheder i regionen. Derudover skal der være fokus på innovation og udvikling af grønne forretningsmodeller. Indsatserne, der alle understøtter en grøn omstilling af regionens erhvervsliv, skal være målrettet virksomheder, der kan sandsynliggøre, at et samarbejde med regionale midler vil føre til en ressourceeffektivisering.

## BRANCHERELATEREDE INITIATIVER

Det betyder, at:

- På fødevarerområdet skal forskning og partnerskaber med store virksomheder bruges til at udvikle nye forretningsmodeller, øge værdien i produkterne, effektivisere produktionen og gøre den mere energi- og miljøvenlig. De store virksomheder skal også være med til at højne fødevarerikigheden og anvendelsen af restprodukter.
- Inden for bygge- og anlægsbranchen skal virksomheder tilbydes at deltage i kompetence-

udviklingsforløb, så de kan blive mere internationalt orienterede og blive bedre i stand til at byde på underleverancer til de store byggekonsortier.

- Regionen vil afdække potentialet for klyngeudvikling inden for logistik med afsæt i lokale potentialer eller koblet til Femern Bælt-byggeriet. Virksomheder med relevante kompetencer og vækstambitioner vil blive tilbudt mulighed for samarbejde med nationale innovationsnetværk.
- Der skal sættes en indsats i gang for at udvikle nye virksomheder og forretningsmuligheder inden for sensorer, måle- og procesudstyr med udgangspunkt i det eksisterende stærke produktionsmiljø på det bioøkonomiske område. Der vil blive etableret et strategisk partnerskab, som skal udvikle og udpege nye anvendelsesmuligheder for biomasse i regionen.

## TVÆRGÅENDE VÆKSTINITIATIVER

Det betyder, at:

- Eksportindsatsen bliver styrket gennem rådgivning om eksport til de nære EU-markeder og nye vækstmarkeder. For at styrke enkelte virksomheders eksport vil de få tilbudt kompetenceudvikling, der er målrettet deres behov blandt andet inden for ledelsesudvikling.
- Team Vækst Sjælland bliver etableret for at udvikle de mest ambitiøse vækstvirksomheder fra ind- og udland baseret på de unikke muligheder, der er i regionens erhvervsliv. Team Vækst Sjælland skaber op til tre faciliteter, som skal

udvikle potentielle vækstvirksomheder til supergazeller gennem intensiv træning og adgang til internationale netværk og kapitalkilder.

- For at løfte væksten i små og mellemstore industrivirksomheder skal der, sammen med staten, sættes et program i gang, som konkret fremmer automatisering og digitalisering af processer. Programmet vil gøre virksomhederne mere effektive og dermed bliver konkurrenceevnen og produktiviteten styrket.
- Små og mellemstore virksomheder tilbydes rådgivning og støtte til at udvikle vækstplaner. Virksomheder tilbydes også mulighed for hjælp til at indføre grønne forretningsplaner. Virksomheder beliggende i yderområderne kan udnytte de ekstra muligheder, der er for EU-finansiering til implementering af vækstplaner og grønne forretningsplaner.
- Gennem sparring og rådgivning, vil regionen arbejde sammen med virksomheder om at begrænse virksomheders ressourceforbrug og udvikle nye ressourceeffektive produkter.

- Region Sjælland vil på sygehusene og de sociale institutioner bidrage til en bæredygtig udvikling, ved at samarbejde med regionale aktører og virksomheder, om ressource- og energieffektivitet og i forhold til indkøb og transport. Regionen er herigennem med til at fremme en større omstillingsproces mod større ressourceeffektivitet.
- Region Sjælland vil være med til at skabe vækst i metropolregionen ved at gå aktivt ind i udvikling af nye initiativer og gennemførelse af aktiviteter i forhold til blandt andet samlet international markedsføring af regionens erhvervsmuligheder og det fælles brand »Copenhagen«.



TEMA

# INNOVATION OG STORE ANLÆGS- INVESTERINGER SKABER VÆKST



Innovation er en dokumenteret vækstdriver, der uafhængigt af brancher kan skabe øget vækst og beskæftigelse. Innovation kan understøttes med offentlige midler via anlægsinvesteringer og via driften af offentlig service. De store bygge- og anlægsarbejder i regionen, der igangsættes og udføres i de kommende år, skal på kort sigt medvirke til at opkvalificere bygge- og anlægsmedarbejdere og styrke virksomheders muligheder for at byde på underentrepriser. På længere sigt skal det sikres, at ny viden fra anlægsbyggerierne bruges til at udvikle nye produkter og services i virksomheder i regionen. Dette skal være med til at sikre varig vækst og beskæftigelse både under og efter bygge- og anlægsfaserne. I forbindelse med driften af sygehusene skal vi anvende vores efterspørgsel og behov til at udvikle nye innovative løsninger, der kan kommercialiseres. Et tættere samarbejde mellem virksomheder og forskningsinstitutioner skal yderligere understøtte udviklingen af nye produkter og produktionsprocesser i private virksomheder.

I de kommende ti år vil der samlet være **bygge- og anlægsinvesteringer** for ca. 140 mia. kr. i Region Sjælland. Vi vil udnytte de store bygge- og anlægsinvesteringer, som finder sted bredt i regionen til at skabe innovation, vækst og beskæftigelse. Det gælder for byggeriet af Femernforbindelsen, anlæg og udvidelse af jernbane og motorveje samt sygehusbyggerierne. Vi ønsker at arbejde med sociale klausuler i forbindelse med de store anlægsinvesteringer, så det blandt andet sikres, at der etableres praktikpladser i forbindelse med byggerierne.

Region Sjælland vil sammen med regeringen etablere Femern Innovation Region, som skal være den regionale ramme for, at de kommende geografisk spredte store bygge- og anlægsopgaver bliver anvendt til at skabe **iværksætteri** og **innovation**. For at sikre koordinering med andre initiativer skal Femern Innovation Region samarbejde med de relevante nationale innovationsnetværk og GTS institutter. (Godkendt Teknologisk Service). Femern Innovation Region skal sikre samarbejde i et geografisk område, som dækker hele regionen og de grænsenære dele af tyske, svenske og danske regioner. Aktiviteterne skal være rettet mod regionale underleverandører samt forsknings- og uddannelsesinstitutioner. Det vil blive sat fokus på emnerne lys, materiale og transport.

Der skal arbejdes for at øge **innovationsgraden i virksomheder** i regionen, så nye produkter og produktionsprocesser bliver udviklet. Region

Sjælland vil være en accelerator for at få overført viden mellem forsknings- og uddannelsesinstitutioner og blandt andet små og mellemstore virksomheder. Det vil ske gennem netværk og eksisterende dialogfora. Endvidere vil vi arbejde for, at der bliver udviklet flere nye opstartsvirksomheder baseret blandt andet på teknologiudvikling fra forskningsinstitutioner.

Der skal arbejdes for at skabe klare og fokuserede rammer for målrettet **Offentlig Privat Innovation (OPI)** og **Offentlig Privat Samarbejde (OPS)** for at styrke innovationsgraden i virksomheder i regionen. Region Sjælland driver selv den største offentlige virksomhed i regionen og anvender OPI til at øge produktiviteten og kvaliteten på sygehusene. Dette kan bidrage til at skabe vækst i blandt andet små og mellemstore virksomheder. Region Sjælland ønsker at udvikle rammerne og metoderne for OPI og OPS og at samarbejde med virksomheder, der kan kommercialisere de nye løsninger. Desuden skal der arbejdes for at styrke eksporten til offentlige sektorer i andre lande. Region Sjælland ønsker inden for egen virksomhed at arbejde med tiltag, der kan fremme en bæredygtig udvikling eksempelvis gennem øget energieffektivitet i driften af egne virksomhedsområder.

Derudover vil Region Sjælland skabe rammerne for, at OPS giver private virksomheder mulighed for at drive dele af den offentlige service, der ligger ud over sundhedsområdet.

## INITIATIVER

Det betyder, at:

- Der skal arbejdes på at få etableret et test- og innovationscenter Femern LAB på byggepladsen i Rødby i forbindelse med Femern Innovation Region.
- Potentialet for at skabe erhvervsturisme i forbindelse med de store anlægsinvesteringer skal udnyttes. Potentialet skal realiseres gennem Copenhagen-samarbejdet, hvor der er fokus på et fælles modtagerapparat for udenlandske besøgende og i tilknytning til det nye turismeselskab Møde- og Erhvervsturisme.
- Det skal udvikles målrettede uddannelsesforløb for små og mellemstore virksomheder, der øger deres muligheder for at bruge de store bygge- og anlægsinvesteringer til at skabe vækst og beskæftigelse eksempelvis ved at blive underleverandører til byggerierne.
- Region Sjælland vil i egen virksomhed stille testfaciliteter til rådighed, der hvor kompetente private aktører ønsker at være med i OPI-forløb. Dette gælder blandt andet inden for områderne sundhedsinnovation, fødevarer og jordforurening.





TEMA

# DE RETTE KOMPETENCER STYRKER VÆKSTEN

$$x^4 - x^6 + (-1)^n x^{2n} + o(x^{2n})$$

$$\operatorname{Cosech} r = \frac{1}{e^r}$$

$$x^3 + x^2 + x^5 + o(x^5)$$

$$\int_1^+ \frac{1}{x^2} dx = \int_1^+ x^{-2} dx = \left[ x^{-1} \right]_1^+$$

$$\pm \sqrt{1}$$



Der ligger et stort vækspotentiale i at koble kompetenceudvikling og virksomheders behov tættere sammen. Uddannelsesudbuddet i hele regionen skal være rettet mod det, som virksomheder efterspørger. Region Sjælland vil være med til at muliggøre en hurtig omstilling for virksomheder, der oplever nye kompetencebehov. Det indebærer, at virksomheder skal være med til at designe fremtidens kompetenceudviklingstilbud, så de får bedre muligheder for at optimere deres produktivitet og vækst. Derfor vil Region Sjælland understøtte handlingsorienterede partnerskaber og relationer mellem uddannelsesinstitutioner og virksomheder. Samtidig vil Region Sjælland sikre væksten på lang sigt ved at arbejde for et generelt kompetenceløft af borgere i regionen og fortsætte samarbejdet og aktiviteterne inden for Kompetenceparat 2020.

**Der skal være en stærk sammenhæng mellem uddannelse, kompetence, beskæftigelse og virksomheders behov.**

Uddannelsesinstitutionerne skal arbejde tæt sammen med virksomheder om at tilbyde de kompetenceudviklingsforløb og uddannelsesløsninger, som virksomhederne efterspørger. Regionen skal især sikre sin position som et produktionssted ved at have en veluddannet og tilstrækkelig kvalificeret arbejdsstyrke. Dette skal ske i et tæt samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner, vejledningsindsatsen, jobcentre og virksomheder. For at sikre innovationskraft og konkurrencedygtighed skal virksomheder og uddannelsesinstitutioner arbejde sammen om at styrke både det faguddannede og det akademiske talent.

For at sikre optimale betingelser for, at flere gennemfører ungdomsuddannelser og en videregående uddannelse, arbejdes der på at synliggøre mulighederne for at tage en uddannelse via e-læring, samt ved at teste andre tilrettelæggelses-

former, som kan sikre **adgang til uddannelse i hele regionens geografi.**

For at kunne imødekomme efterspørgslen efter arbejdskraft i Region Sjælland og i den brede metropolregion vil en central indsats i Kompetenceparat 2020 være, at en større del af arbejdsstyrken skal have en **erhvervsuddannelse**. Vi vil fokusere på, at flere unge begynder på - og gennemfører - en erhvervsfaglig uddannelse. De store anlægsbyggerier har her en særlig rolle, fordi entreprenører, underleverandører og uddannelser kan udnytte byggeprojekterne til at tilbyde flere praktikpladser og praktikpladser tilpasset virksomheders behov for fleksible praktikforløb.

Som led i arbejdet for at fastholde en tilstrækkelig arbejdsstyrke med erhvervsfaglige kvalifikationer skal **personer på kanten af arbejdsmarkedet** understøttes i at gennemføre kompetenceudviklingsforløb eller indslusningsforløb på arbejdsmarkedet.

## INITIATIVER

Det betyder at:

- Virksomheder og uddannelsesinstitutioner sammen skaber fleksible nye uddannelser og opkvalificeringsforløb, som virksomhederne efterspørger. Det kan eksempelvis være inden for produktionserhverv som farma, fødevarer, plast eller metal. Der iværksættes målrettede samarbejder mellem uddannelsesinstitutioner, virksomheder og beskæftigelsesorganisationer, som sigter mod at etablere systematisk videndeling og rutiner parterne imellem. Der udvikles uddannelsesforløb med fokus på virksomhedernes behov for arbejdskraft og tæt på praksis i virksomhederne.
- Der gennemføres målrettet efteruddannelse af medarbejdere i udvalgte grupper af virksomheder eller brancher, der kan sandsynliggøre effekten af indsatsen i forhold til fx øget produktivitet.
- Virksomheder efterspørger medarbejdere med længerevarende og tekniske uddannelser. Derfor skal regionen arbejde for at øge andelen af ansatte med en længerevarende uddannelse i den private sektor og skal tiltrække de tekniske videregående uddannelser til regionen.
- Risikoen for flaskehalse på arbejdsmarkedet bliver minimeret ved at gennemføre analyser, der skal hjælpe med at udvikle uddannelser, der er målrettet virksomhedernes behov, og som bringer unge og ledige i job.
- Der udvikles og afprøves forskellige former for study-labs i samarbejde med offentlige og private virksomheder, som skal muliggøre, at uddannelsesaktiviteter kan placeres i byer, hvor det ellers ikke er muligt at opretholde uddannelsesudbud.
- Uddannelsesinstitutioner, virksomheder og kommuner skal sammen udvikle tilbud, der kan hjælpe personer på kanten af arbejdsmarkedet til at opnå reel beskæftigelse.



TEMA

# REGION SJÆLLAND ER ET ATTRAKTIVT STED AT BO, ARBEJDE OG DRIVE VIRKSOMHED







En attraktiv region kan både fastholde og tiltrække virksomheder, borgere og turister. Der er en global tendens til, at der sker en flytning fra land til by og fra byer på landet til større metropoler. Denne bevægelse ses også i Region Sjælland, og det skaber nogle særlige udfordringer for at skabe blivende vækst og beskæftigelse i hele regionen. Vi vil udnytte de særlige muligheder, der er for vækstpotentialer i yderområderne og gribe de nye muligheder, der opstår. Med en bedre fysisk og digital infrastruktur kan vi sikre mobiliteten og attraktiviteten i regionen og hermed fastholde de borgere, der skal være med til at skabe væksten i regionen. Region Sjælland vil styrke sin tiltrækningskraft ved at udvikle fuldt digitalt opkoblede attraktive byer, land- og naturområder og et rigt regionalt kulturliv.

Vi tror på, at vi ved at udvikle både byer og naturen vil styrke regionen i at være et attraktivt sted at bo, arbejde og drive virksomhed. **En attraktiv region** byder på en bæredygtig udvikling af byer og natur, som danner rammen for kulturelle aktiviteter til gavn for både borgere og turister. Naturen skal bruges som et aktiv i forhold til at tiltrække og fastholde borgere samt til at tiltrække gæster. Region Sjælland vil være med til at udvikle kyst- og naturturisme i regionen gennem et Østersø-partnerskab. På samme måde vil regionen understøtte, at der bliver udviklet bæredygtige byer, der har potentiale til at udvikle sig til reelle større vækstcentre.

En **god fysisk infrastruktur** med et sammenhængende vej- og toget kan sikre, at kollektiv og privat trafik kan komme frem, og at både medarbejdere og varer kan komme til og fra regionen. God tilgængelighed er med til at sikre tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft til virksomheder i regionen og er afgørende for, at borgere og turister finder regionen attraktiv. Kommunerne i regionen og Region Sjælland vil fortsætte samarbejdet om at udvikle den overordnede fysiske infrastruktur i regionen.

Region Sjælland har udviklet et meget velfungerende system inden for **kollektiv trafik**. Regionens R-net øger tilgængeligheden mellem regionens mange centre via bus og tog. Regionen vil udnytte de gode erfaringer og videreudvikle R-nettet, så det vedbliver at være et attraktivt tilbud til de mange borgere, der hver dag pendler til og fra arbejde eller uddannelsessted. R-nettet skal være

et miljømæssigt forsvarligt alternativ til bilen og skal understøtte udviklingen af regionens større vækstcentre.

Den **digitale infrastruktur** er lige så grundlæggende som den fysiske infrastruktur i forhold til at sikre vækst og udvikling for erhvervsliv, borgere og turister. En stabil adgang til mobil- og bredbåndsdækning er afgørende for god kunde- og leverandørkontakt, for udbredelsen af telemedicinske løsninger, e-læring og e-handel samt kontakten mellem borgere og det offentlige. Det muliggør desuden et aktivt fritidsliv og adgang til opdaterede nyheder og informationer. Kommunerne i regionen og Region Sjælland vil fortsat samarbejde om at forbedre mobil- og bredbåndsdækningen i regionen med særligt fokus på de områder, hvor der ikke kan opnås tilstrækkelig dækning på markedsvilkår.

Udviklingen i regionen foregår på mange måder og under forskellige vilkår alt efter hvilke dele af regionen, der er tale om, herunder regionens **yderområder**. De fire brancher, der fokuseres på i strategien rummer særlige potentialer for at skabe vækst også i yderområderne.

Der er flere forskellige eksempler på vækstpotentialer, der har særlig effekt i yderområderne. Det drejer sig om de offentlige anlægsinvesteringer, herunder Femern Bælt-forbindelsen, der skal udnyttes til at skabe øget vækst og beskæftigelse både under og efter byggerierne. I regi af Østersø-partnerskabet vil vi blandt andet arbejde for at udvikle kyst- og naturturisme, hvilket vil

styrke regionens yderområder. Mulighederne for uddannelse og kompetenceudvikling skal fortsat styrkes også i yderområderne, hvor mulighederne for e-læring blandt andet skal videreudvikles. Også arbejdet med symbiose-tankegangen og øget vedvarende energi kan komme specielt yderområderne til gode. Her har yderområderne et særligt potentiale inden for bedre udnyttelse af biomasse.

Der er i EU's strukturfondsprogrammer udpeget følgende yderområder: Lolland, Guldborgsund, Vordingborg, Slagelse og Odsherred Kommuner. Vækst- og udviklingsindsatsen har fokus på hele regionen og er designet således, at indsatsområderne også har effekt i yderområderne. Yderområderne har vækstpotentiale inden for blandt andet udlægning af arealer til industri, forsyningsanlæg, udvikling af fødevarersektoren og turismevirksomheder. I EU-programmerne er der muligheder for at gøre en særlig indsats i yderområderne med medfinansiering fra EU. De muligheder skal vi udnytte, så der bliver skabt yderligere vækst og beskæftigelse.

Samarbejdet om en Fokuseret Vækstdagsorden mellem kommunerne og regionerne i Østdanmark, og måske på sigt Region Skåne, bygger på en erkendelse af, at de forskellige dele af metropolområdet har forskellige vilkår og muligheder for økonomisk udvikling, men at potentialet bedst kan blive udnyttet i fællesskab.



## INITIATIVER

Det betyder, at:

- For at den positive vækst i omsætningen for turismevirksomheder skal fortsætte, vil vi etablere indsatser under et Østersø-partnerskab, hvor regioner, kommuner og erhverv deltager.
- Adgangen til stabil og tilstrækkeligt mobil- og bredbåndsdækning er afgørende faktorer for at bevare regionens attraktivitet for borgere, virksomheder og turister. Der udvikles i et samarbejde mellem kommuner og region modeller for, hvordan der gennem OPS og OPP kan opnås en bedre adgang til digital infrastruktur.

# UDGANGSPUNKT FOR MÅLSÆTNINGERNE

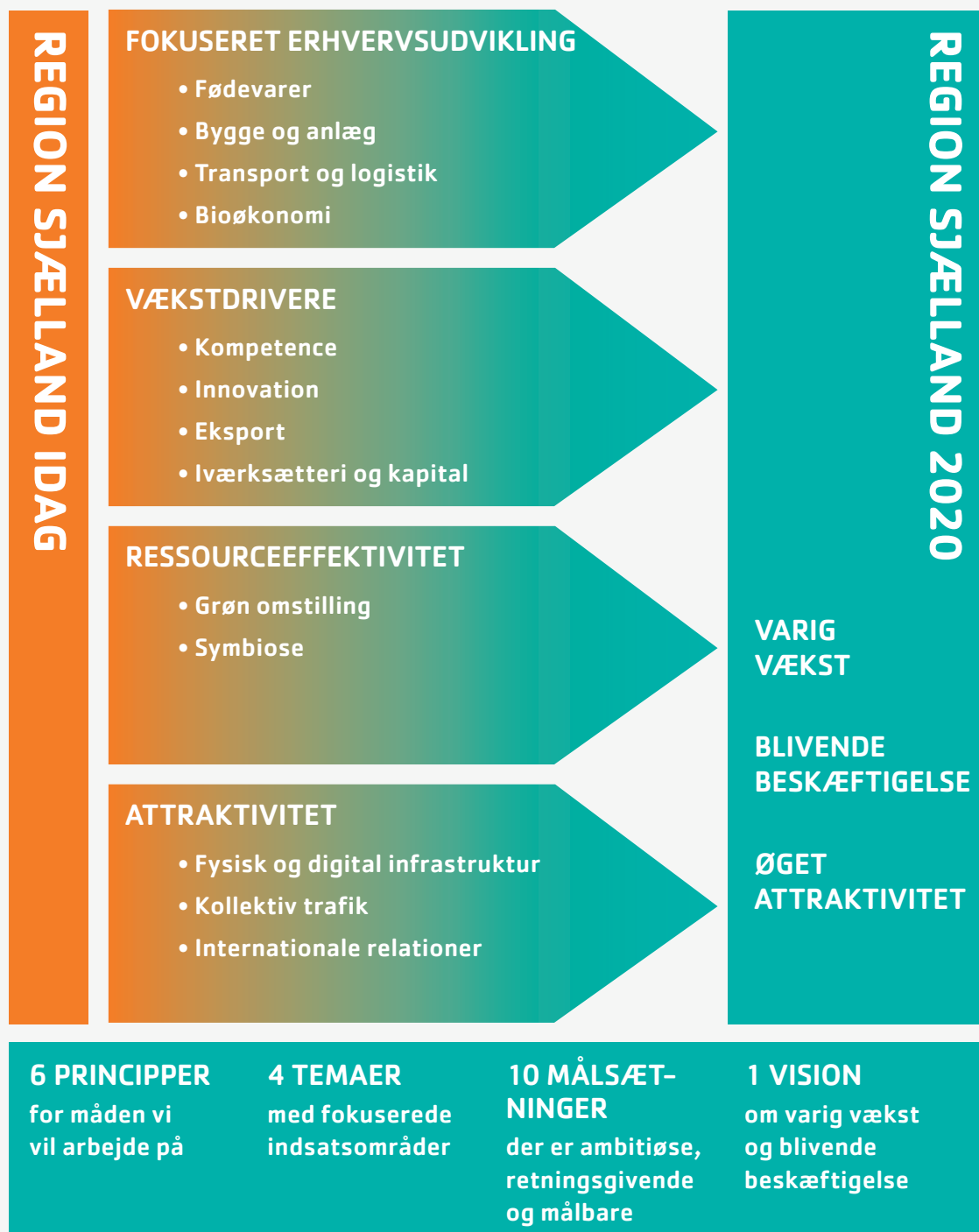
Vi har sat os ambitiøse mål for, hvad vi vil opnå med vores indsats de kommende fire år. Oversigten viser dels, hvor vi er i dag, og hvor vi vil være i 2020. Udviklingen kan følges på AJOUR Web: [www.regionsjaelland.dk/ajour](http://www.regionsjaelland.dk/ajour).

MÅLSÆTNING	UDGANGSPUNKT
<b>1 Beskæftigelsen bliver styrket i Region Sjælland</b>	
220.000 beskæftigede i private virksomheder i 2020.	I dag er der 188.160 beskæftigede.
I 2020 vil erhvervsfrekvensen stige til 79 % (andel af personer i den erhvervsaktive alder, der er til rådighed for erhvervslivet).	Erhvervsfrekvensen er i dag 75,8 %.
<b>2 Bæredygtig udvikling med særligt fokus på ressourceeffektivitet øger virksomheders konkurrenceevne</b>	
200 virksomheder med mere end 10 ansatte arbejder med symbioser i 2020.	65 arbejdede med symbioser i 2014.
<b>3 Regionens energi er grøn</b>	
Andelen af energi baseret på vind er i 2020 over 15,4 %.	Andelen udgør i 2012 11 %.
Andelen af energi baseret på biomasse er i 2020 27 %.	Andelen udgør i 2012 13,5 %.
<b>4 Anlægsinvesteringer bidrager til varig vækst og beskæftigelse</b>	
To certificerede klyngesamarbejder i 2020 udsprunget af anlægsinvesteringer.	Ingen i dag (ny indsats).
Minimum ¼ af underentrepriser på de store anlægsprojekter i Region Sjælland udføres af virksomheder lokaliseret i regionen.	Ingen i dag (der har ikke fundet udbud sted endnu). Målet måles gennem surveys.
<b>5 Innovation øger produktivitet og sikrer vækst</b>	
Andelen af innovative virksomheder udgør 25 %.	I 2012 udgjorde de 21 %.
Produktiviteten er steget med 20 % i 2020.	Dette svarer til en stejlere vækstrate end der var op til finanskrisens start i 2007.
<b>6 En kompetent arbejdsstyrke skaber vækst og velstand</b>	
Frem til 2020 skal andelen af medarbejdere med en videregående uddannelse i virksomheder i regionen stige med 20 %.	I dag er 17 % af arbejdspladserne besat af personer med en videregående uddannelse. Målsætningen betyder, at der samlet set skal ske en stigning på 9000 personer frem mod 2020.
Andelen af borgere med en erhvervsfaglig uddannelse fastholdes.	Andelen var i 2013 37 %.

MÅLSÆTNING	UDGANGSPUNKT
<b>7 Flere unge gennemfører en studieforberedende eller erhvervskompetencegivende ungdomsuddannelse</b>	
Unge som gennemfører en ungdomsuddannelse er øget med 15 %.	Antallet var i 2012 10.970. Det skal op på 11.800 i 2020.
Unge som gennemfører en erhvervsfaglig uddannelse er øget med 25 %.	20,9 % af unge mellem 18-29 år har en EUD. I 2020 vil andelen være på 18,3 ifølge fremskrivningen. Antallet var i 2012 4.690. Det skal op på 5.862 i 2020.
<b>8 Styrket digital infrastruktur gør det attraktivt at bo og drive virksomhed i alle dele af regionen</b>	
100 % af alle husstande og virksomheder har mobildækning og adgang til bredbånd.	Bredbånd: 93 % af husstande har adgang i 2014. 99 % af virksomheder med mere end 10 ansatte har adgang i 2014 (landsgennemsnit). Mobildækning: Der er ikke p.t. lavet en entydig opgørelse over mobildækning.
<b>9 Samarbejde med naboregioner skaber vækst i Region Sjælland</b>	
100 private virksomheder deltager i interregionale projekter på tværs af landegrænser.	Ingen i dag (de nye programmer startede først i 2014).
Andelen af eksporterende virksomheder er i 2020 12 %.	I 2012 eksporterede 8,5 % af virksomhederne.
<b>10 Vækst og udvikling i hele regionen</b>	
Den erhvervsindkomstmæssige vækstrate svarer i yderområder til hele regionens vækstrate i 2020.	Vækstraterne er i dag parallelle.
Gennemsnitsindkomsten i yderområder svarer mindst til hele regionens borgeres indkomstmæssige vækstrate.	Vækstraterne er i dag parallelle.

# SÅDAN SKABER VI VÆKST OG UDVIKLING

Figuren giver et overblik over, hvordan vi med elementerne i strategien vil opnå vores vision for Region Sjælland 2020.





# DEN REGIONALE VÆKST- OG UDVIKLINGSSTRATEGI KORT FORTALT

## Vision

- Region Sjælland udnytter de store anlægsinvesteringer og moderniseringen af regionen til at skabe varig vækst og blivende beskæftigelse.
- Virksomheder i Region Sjælland er de bedste i Europa til at arbejde med ressourceeffektivitet, kompetenceudvikling og innovationsløft.
- Region Sjælland er i 2020 et attraktivt sted at bo, arbejde og drive virksomhed i metropolregionen. Regionens placering giver unikke muligheder for et sammenhængende arbejdsliv og for eksport og internationalisering med naboregioner.

## Målsætninger

1. Beskæftigelsen bliver styrket i Region Sjælland.
2. Bæredygtig udvikling med særligt fokus på ressourceeffektivitet øger virksomheders konkurrenceevne.
3. Regionens energi er grøn.
4. Anlægsinvesteringer bidrager til varig vækst og beskæftigelse.
5. Innovation øger produktivitet og sikrer vækst.
6. En kompetent arbejdsstyrke skaber vækst og velstand.
7. Flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse.
8. Styrket digital infrastruktur gør det attraktivt at bo og drive virksomhed i alle dele af regionen.
9. Samarbejde med naboregioner skaber vækst i Region Sjælland.
10. Vækst og udvikling i hele regionen.

## Principper for vores arbejde

Princip 1 – Tættere på virksomheder, der kan og vil skabe vækst.

Princip 2 – Sammenhæng, samarbejde og fokus i indsatsen.

Princip 3 – Det stærke partnerskab skaber udvikling.

Princip 4 – Vi måler effekten af vores indsats.

Princip 5 – Vi foretager klare valg – og fravalg – for at skabe mest mulig værdi for borgere og virksomheder.

Princip 6 – Vi udnytter den regionale spillebane.

## Temaer i strategien

- Fokuseret erhvervsudvikling skaber virksomheder i vækst.
- Innovation og store anlægsinvesteringer skaber vækst.
- De rette kompetencer styrker væksten.
- Region Sjælland er et attraktivt sted at bo, arbejde og drive virksomhed.